

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . K 2.—
četrtna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 35.

V Ljubljani, dne 27. avgusta 1915.

Leto VIII.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Ljubljana, 23. avgusta 1915.

Z ozirom na spomenico, sestavljeno in vloženo po J. S. Z., glavnemu ravnateljstvu c. kr. tobačne režije je dobilo načelstvo J. S. Z. sledeče pismo:

Ljubljana, 18. avgusta 1915.

Jugoslovanski Strokovni Zvezi
v Ljubljani.

Po naročilu gospoda deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča Vas z ozirom na Vaš dopis z dne 13. t. m. obveščam, da se je gospod deželni glavar pri c. kr. finančnem ministru toplo zavzel za uresničenje v spomenici ljubljanskega delavstva izražene prošnje.

Z odličnim spoštovanjem

dr. Tomažič, deželni komisar.

× × ×

Predsedstvo J. S. Z. obvešča o tem člane naše tobačne organizacije, zahvaljujoč se gospodu deželnemu glavarju dr. Ivanu Šusteršiču, načelniku Slovenske Ljudske Stranke, ki se je hitro, in kakor smo zasebno poučeni, najodločnejše zavzel za upravičene zahteve vrlega našega ljubljanskega tobačnega delavstva.

× × ×

† Valetin Sever.

Na severnem bojišču je padel vrl naš somišljenik, delavec ljubljanske tobačne tvornice. Pošteno svojo junaško kri je prelil za cesarja in domovino, ki ju je zvesto in pošteno ljubil. Rajnik je deloval zelo pridno in marljivo v odborih naše krščansko socialne tobačne organizacije. Stanoval je sicer na Brezovici, imel je do doma torej nad eno uro hoda, a sej ni zanemarjal, marveč se jih je jako pridno udeleževal. Med delavstvom je bil radi svoje odkritosrčnosti, svojega kremenitega značaja, svojih vrlin in svoje ljubeznivosti splošno priljubljen. Blagi rajnik nam ostane v trajnem spominu.

Kako je ljubil svojo rodbino in svoje otročiče, nam pa kažejo pisma, pisa-

na ženi, ki nam jih je odstopila, da jih objavimo. Slove:

Ptuj.

Ljuba žena in otroci!

Najprvo Vas vse najprisrčneje pozdravim, posebno pa Tebe, ljuba žena. Pozdravim, mislim, da danes zadnjikrat iz tega kraja, ker mislim, da še danes odrinemo od tukaj, ker je sedaj telegram prišel, da so že začeli pokati. Mislim, da gremo skozi Ljubljano. No, saj se že naveličaš čakati. Ves čas že, kar smo preoblečeni, že samo čakamo, kdaj da odrinemo. Ako bomo šli skozi Ljubljano, bom že trobil, ko se bomo gor skoz peljali. Če se bomo podnevi, se bomo še kaj videli, če se bomo pa ponoči, pa le poslušaj; če boš slišala, da bo kdo trobil, bom jaz. Ljuba žena! Sedaj ne vem, kdaj Ti bom še mogel pisati. Mislim, skoraj ne poprej, ko pridem na bojno polje. Ti bom že potem, če mi bo mogoče, vsaj vsak teden kaj sporočil. Če bi bila pa božja volja, da bi padel tam, boš pa tudi dobila obvestilo, ker smo dali vsi naslove, kje da kdo stanuje, da takoj sporoče. Ljuba žena! Le nikar ne žalujte, saj je Božja volja tako, le molite zame, da me Marija in sv. Anton nazaj privedeta zdravega in srečnega. Zelo bi rad še kaj govoril s Teboj, ker se mi zelo dolgo zdi, odkar smo šli iz Ljubljane. Če bi vedel, kdaj da pridemo v Ljubljano, bi Ti brzojavil, da bi prišla na postajo, ker bomo gotovo več časa stali v Ljubljani. Če bi pa mi šli prej skoz, kakor bi Ti to pismo dobila, je pa vse eno dobro. Nič se razburjati zato.

Draga moja otroka! Le pridna bouda doma in v cerkvi in v šoli. Povsod se morata tako zadržati, kakor se spodobi, da vaju bo imel Bog in ljudje radi. Le mamu ubogajta, kar vaju bodo učili, in pa tete tudi. Če bosta pridna, bo za vaju enkrat dobro. Kadar se bomo peljali mimo, bom jaz zate, Vinko, eno zastavico vrgel iz vlaka, hodi gledat. Na koncu njive jo boš dobil. Zato vama še enkrat rečem: pridna bouda in pa molita za ata!

25. majnika 1915.

Ljuba žena!

Naznanim Ti, da ne gremo v Italijo, ampak na Rusko Poljsko. Še nocoj ob pol 8. odrinemo.

Vas vse skupaj še enkrat prisrčno pozdravljam in ostanem Tvoj zvesti
Valentin.

27. majnika 1915.

Ljuba žena!

Najprvo Vas najiskreneje pozdravim in Ti naznanim, da se peljemo proti Rumuniji. Sedaj se bomo še dva dni vozili. Rusov so včeraj peljali dva vlaka, same ujetnike. Prisrčno bodite pozdravljeni!

Tvoj Valentin.

30. majnika 1915.

Ljuba mi žena!

V začetku teh vrstic Vas vse skupaj prav iskreno pozdravljam in Ti naznanim, da smo se srečno pripeljali. Vozili smo se tri dni in tri noči. Tukaj, kjer smo zdaj, ni nič Rusov. Sedaj še nisem v rojni črti. Bom že še kaj pisal, če mi Bog da, da ostanem živ in zdrav. Drugega posebnega ne vem kaj pisati. Odpiši mi takoj, ko dobiš to karto, kaj je že kaj novega doma, ker ste mi zmeraj v mislih. Pozdravi vse sosede. Še en srčni pozdrav vsem skupaj.

Z Bogom! Odgovori mi takoj!

Ljuba mi žena!

Najprvo Vas vse skupaj pozdravim in Ti naznanim, da sem živ in zdrav in mi še dozda dobro gre. Kako je doma? Ali ste zdravi? Ali je kaj novega? Pozdravi vse z Brezovice. Piši mi kaj, pismo mora biti odprto. Kaj pa kaj Stanko, ali se dobro redi? Rad bi ga videl, kakšen je že. Mici, le pazite na otroke, posebno na Mici in Vinkota, da ne bosta okrog letala. Sedaj neham in Vas vse skupaj prav srčno pozdravljam, posebno pa Tebe, ljuba žena!

Valentin.

5. junija 1915.

Ljuba mi žena!

V začetku mojih vrstic Vas vse skupaj, posebno pa Tebe, prisrčno pozdravim in Ti naznanim, da sem še zdrav, hvala Bogu. Kaj pa doma? Ali ste zdravi? Kako se imate? Ali kaj veš, kje je sedaj moja sestra Ivana? Kako se kaj Mici in Vinko učita in Stanko, ali je zdrav? Meni gre še dosti dobro, kakor je v tem času, ko mora biti človek z vsem zadovoljen.

Še en srčni pozdrav vsem, posebno pa Tebi. Odpiši mi, do sedaj še nisem nič dobil. Valentin.

Kolomea, 10. junija 1915.

Ljuba mi žena!

V prvo Vas vse skupaj pristrčno pozdravim in Ti naznanim, da sem še zdrav in živ, hvala Bogu. Ruse dobro podimo že štiri dni in noči brez prenehanja proti Rusiji. Oh, Bog daj, da bi bil kmalu konec! Ali ste zdravi doma? Nisem dobil nič pisanja, zelo ga težko čakam. Še en pozdrav Tebi in vsem domačim. Tvoj Valentin.

Kolomea, 22. junija 1915.

Ljuba mi žena!

V prvo, ko Vam nadalje pišem, Vas prav iskreno pozdravim in Ti naznanim, da sem prejel karto, ki si mi jo pisala dne 9. junija. Zelo sem bil vesel. Ljuba mi žena! Le nikar se preveč ne ustraši, namreč nahajam se v bolnišnici. Sem ranjen v levo nogo v stegno. Ranjen sem bil 18. junija. Nevarnosti ni. Sedaj smo tukaj za nekaj dni, kam da pridemo, Ti takoj sporočim. Pa še domov sporoči, ker sedaj težko pišem. V župnišču tudi pozdravi. Pozdravim vse skupaj. Valentin.

Z Bogom!

27. junija 1915.

Ljuba žena!

V začetku tega slabega pisanja Vas vse prav iskreno pozdravim in Te vprašam, ali si dobila tisto karto, ki sem Ti jo pisal iz Kolomeje. Če jo nisi dobila, Ti naznanim, da sem v bolnišnici in da sem bil ranjen v levo nogo v stegno. Le nikar se preveč ne ustraši in ne skrbi, saj ni nič nevarnega, se dobro celi. Seveda hoditi nekaj časa ne bom mogel. No, hvala gre Bogu in Materi božji in sv. Antonu, da se ni hujše naredilo. Tudi na sodni dan ne more biti hujše, kakor je bilo 18. junija. Ti bom že drugič še bolj natančno pisal, ker bom lahko sedel, sedaj sem še

utrujen od vožnje, ki ni kaj prida. Tukaj, kjer smo sedaj, tudi ne bomo ostali, gremo naprej, mogoče v Budimpešto ali pa v Debrecin. Sedaj mi nikar ne piši, ker ne vem, koliko časa ostanemo. Boš pa potlej lahko več pisala. Meni je zelo dolgčas, ker nič ne izvem od doma. Sedaj pa sklenem to pisanje, kakor veš pa spravi skupaj.

Sedaj Te pozdravim, ljuba žena, in moje male. Sosede tudi pozdravi! Z Bogom!

Naslov Ti pošljem., pisati ni treba. (To je zadnje pismo, ki je je sam pisal, pisano s težko pisavo.)

Szatmarnemeti, 9. julija 1915.

Ljuba žena!

V prvih vrstah mi je seveda najvažnejši prav pristrčni pozdrav na celo družino. Potem Ti naznanim, da sem še vedno v bolnišnici, kakor sem Ti bil naznanil, da sem bil v nogo ranjen. Medtem pa sem imel v desni nogi kroglo še notri. Zaradi tega se mi je nekoliko zavleklo. No, pa sedaj sem že veliko boljši, nego sem bil. Le slaboten sem in pa ves od postelje prevzet, ker nisem bil vajen toliko ležati, da se ves tresem in zato nisem mogel sam pisati. Zato Te prosim, ne razburjaj se, ker ne pišem sam, kajti to delo mi je prevzel moj prijatelj, ko je videl, kako sam slabo pišem. Denarja pa sedaj še nič ne potrebujem, ga še imam. Le prosim Te, piši mi gotovo. Sedaj Vas pa vse skupaj lepo pozdravim.

Tvoj ljubi Valentin.

Na svidenje!

Szatmarnementi, 11. jul. 1915.

Veledenjena gospa!

S težkim srcem Vam naznanim, da je Vaš pristrčno ljubljeni mož, oče Vaših ljubljenih otročičev danes v nedeljo ob četrta na dve prav mirno v Gospodu z zdihljaji svete Trojice in ljuba žena in otroci preminul. Preden je izdihnil, sem stal pri njem, a bil je že tako slab, da ni mene več poznal, ali klical me je

vseeno in zdihoval k Mariji. Ljuba gospa! Ne žalujte preveč, kajti Vaš mož je umrl častne smrti in poleg tega še mučeniške. Ko so mu namreč operirali nogo, mu je ušla skora vsa kri, potem mu je še dvakrat v rani počila žila, tako da je izgubil vso kri. 9. t. m. sem Vam pisal eno karto, ne vem, ali ste jo prejeli ali ne. Takrat je bil še precej pri moči, boljšalo se mu je hitro in tudi jedel je že malo bolj lahko. Ali 10. t. m. je bil pa zopet slabši, zvečer je pa dobil tisto sapo in mene je izpraševal, če kaj slabo izgleda. 11. julija zjutraj je še jako željno pričakoval mleka, ki ga je spil in se mu je jako prileglo. Potem je pa v kratkem prišel v nezavest, kako vodo je še prosil, a proti opoldnevu je pa popolnoma omagal. Meni je prav hudo po njem, kajti bila sva skupaj pri stotnji še v Ljubljani in ves čas potem. Le on je bil prej ranjen, tri dni potem sva bila pa tukaj v bolnišnici zopet skupaj. In bila sva takorekoč ves čas skupaj. Jaz sem že toliko ozdravil, da lahko malo grem. Pomagal sem mu, kar je bilo v moji moči, ker sva bila res prava prijatelja! Hudo Vam je gotovo, ko ste to pismo prebrali, ali tolažite se s tem, da je Vaš mož umrl za domovino in za vero in da se gotovo še vidita nad zvezdami v večnem veselju. Ako se srečno povrnem, Vas pridem že obiskat in Vam več povem ustmeno.

Sedaj Vas pa prav pristrčno pozdravljam v mojem in Vašega ljubega rajnega moža imenu in ostanem z Vami žalujoč.

Franc Praprotnik.

Proti živilskim goljufom in oderuhom.

nastopa ljubljansko državno pravdnishstvo z vso silo in ojstrostjo postave. Čast mu zato! Denarnih glob so dozdej oderuhi plačali od Novega Leta že do 20.000 kron. Po tej poti naprej, ker ne gre, da bi posamezniki delali velike dobičke na škodo revežev.

maslom in sladkarijami. Potem ga je umila, slekla in položila v Štefanovo posteljo poleg sebe.

Samo misel, da bo čutila poleg sebe utripati gorko življenje, jo je osrečevala. In ko je dečko zaspal in se še v spanju smehljal zadovoljno, ga je lahko poljubila in odšla nazaj k starki.

»Naročila sem kočijažu, da Vas popelje z mojim vozom domov, slabi ste. Otroka bom obdržala, toda prosim Vas, povejte mi, kako je vse prišlo, in kje imate kaj dokazov, da je rajni grof Barinski oče tega otroka. Starka je privlekla izza nedrži zmečkan papir, ga varno na mizi zravnila in položila pred grofico: »Tukaj, prosim, gospa, berite!« Milica je brala.

»Jaz, Štefan Barinski, gospodar na Bobrovniku in Zoznovici, s tem priznavam, da je Štefan Kamenski, katerega je porodila 5. julija 1905 Helena Kamenska, hčer Januša Kamenskega in njegove žene Kazimire — resnično moj rodni sin. Zavezujem se zanj skrbeti,

X. & Y.

Milica Barinska.

(Konec.)

Starka iz zadnje kočje za vasjo? Milica je mislila. Katera bi bila? Kaj hoče?

»Naj vstopi!« se je odločila. Štefan je bil dober in je vzprejel in poslušal vsacega. Sedaj ga mora nadomestiti ona.

Med vrata se je pririnila starka, zamazana in grda, rdečeličnega dečka ob roki.

»Kaj hočete?« jo je ogovorila Milica.

»Fanta sem Vam privedla, milostiva gospa grofica!«

»In zakaj?« je nekoliko osorno vprašala Milica.

»Barinski je. Ranjega grofa sin!«

»Molčite, vi lažete — izpred oči — takoj — na mestu.« Planila je pokonci, blede kot zid je iztegnila roko proti durmi.

»Počasi, milostiva grofica! Govorim resnico. Rajni grof je fantov oče, moja hčer pa njegova mati. Ob smrti rajnega grofa je skočila v Vislo — našli jo jo še nismo. Moji dnevi so šteti in kam naj denem otroka?«

Kakor kamen trdo so padale starkine besede Milici v dušo, kakor jekleni pesti so jo stiskale — kdo ji pomaga, kdo reši teh muk! Starka je hropela. Da, dnevi so ji bili šteti — tudi ure — lagala ni — ali niso bile te oči — čiste in svetle — modre kot nebo — ali niso bile to oči Štefanove? Da, oči Barinskega! Ne, starka ne laže. — Še en trenutek in potegnila je dečka k sebi. Pritisnila je dečka na srce — njega, Štefanovega otroka. Bolelo je, tako bolelo — vendar izpolnila se ji je vsaj ena želja. Imela je njegovega otroka, četudi ne — svojega.

»Sedite, mati!« se je obrnila proti starki. Sama pa je vzdignila bosonogega fantička in ga posadila na stol. Ukazala je prinesti starki okrepčila, sama pa je pitala malega z mlekom,

Ogoljufana mornarica.

Pred dnevi sta sedela na zatožni klopi ljubljanskega deželnega sodišča ljubljanski veletržec z živino, večletni dobavitelj klavne živine vojaštvu in mornarici, ki si je s to kupčijo pridobil lepo premoženje in njegova knjigovodkinja Justina Sarđoč. Sodišče je Juliju Klemencu radi goljufije prisodilo šest mesecev, njegovi knjigovodkinji Justini Sarđoč pa pet mesecev ječe. Dokazalo se je namreč, da sta s ponarejenimi listki tehtnic goljufala in poizkušala goljufati c. in kr. mornarico. Mešetarja Adamič Mihael in Sporer, ki sta pomagala goljufati, sta dobila prvi 5 mesev in drugi 6 tednov ječe.

Tako se nekaterniki na škodo davkoplačevalcev bogate.

Oderuhi z žitom.

Posestniki Ivan Gregorc, Andrej Remić in Frančiška Oven s Podsmreke, Peter Dolinar z Dobrove, Ana Vrhovec s Šujce, Andrej Kušar, Ivan Pleško in Marija Črne iz Kozarij in Matija Kušar iz Draževnika so stali te dni pred ljubljanskim okrajnim sodiščem, ker so navijali cene žitu in so prodajali pšenico za 70 do 84 kron, rž za 70 kron in koruzo po 60 kron za 100 kg. Sodnik je vse obsodil, ker so navijali cene in jim prisodil denarne globe od 200 do 300 K. Globe znašajo skupno 2000 kron.

Vojno oderuštvo pred ljubljanskim okrajnim sodiščem.

Terezija Sedej iz Spodnje Šiške je zahtevala za 5—6 kosov novega krompirja 10 v. Ker je cena očitno pretirana, je bila radi navijanja cen obsodena v 7dnevni zapor; Marija Rekar iz Rožne Doline je prodajala krompir kg po 20 v.; bila je obsodena v 6dnevni zapor. Marija Burgar iz Spodnje Šiške je prodajala čebulo po 8 v. komad in je bila za to nečuvveno visoko ceno obsodena v 7dnevni zapor in 20 kron globe. Branjevec Ivan Troha iz Novega Vodmata ni hotel prodati neki stranki slad-

vzgojiti ga, kot se vzgaja vsak grofovski otrok in ga ob času tudi spoznati za svojega pred svetom.

Štefan grof Barinski. «

Podpis njegov — pečat njegov — starka ni lagala. Vztrepetala je.

»Kako je to prišlo?« je poprašala tiho in bolestno.

»Milostiva gospa!« je začela starka. »Grda sem in stara, a moja hčer je bila lepa ko angel. Nekoč — bilo je zunaj hodo neurje — je vstopil milostni gospod, ves premočen. Poznali ga nismo, dasi je bil naš gospodar. Posušili smo mu obleko, solnce je zopet posijalo izza oblakov, a grof je ostal, ostal dolgo. In ko je odšel, se ga je jokaje oklenila Helena. Toda prišel je zopet, prišel velikokrat. »Nikjer mi ne sveti tako lepa sreča, kot v tvojih očeh, Helena,« je rekel večkrat. In Helena je pela ves dan, od zore do mraka. Svojo ptičico jo je imenoval. Kako je skrbel zanjo. Vse ji je znesel skupaj. Šele ko je porodila dečka in je milostni gospod spisal oni-

korja, dasi ga je imel v zalogi. Obsojen je bil zato z globo 20 kron.

× × ×

Več zanimivih slučajev o kaznovanih navijačih cen objavimo v bodoči številki našega lista.

Delavci! Delavke! Vsakega navijačca cen ovadite orožniku, v Ljubljani pa policijskemu stražniku. Druge poti proti tem krvosesem in pijavkam delavskega ljudstva ni!

— c.

Okno v svet.

Prirastek državnih dolgov v vojnem letu. Švicarska banka Leu et Co. je sestavila izkaz državnih dolgov pred vojno in proti koncu vojnega leta v naslednjih državah:

	pred vojno		koncem prvega vojnega leta	
	v milijonih frankov	za osebo prebivalstva v frankih	v milijonih frankov	za osebo prebivalstva v frankih
Nemčija . . .	27,500	424	44,500	685
Avstro-Ogr. . .	20,400	398	26,175	509
Francoska . . .	26,653	673	39,070	986
Angleška . . .	18,280	396	33,705	731
Italija	14,927	423	15,947	452
Švica	1,705	471	1,916	537

Za Avstro-Ogrsko, Angleško, Italijo in Švico je omeniti, da zadnja razpisana in subskribirana posojila še niso vzeta v ta izkaz, sicer bi odpadla na osebo znatno višja vsota. Najvišji znesek na osebo odpade na Francoskem, potem sledi Angleška, na tretjem mestu je Nemčija, na četrtem Švica, na petem Avstro-Ogrska, na zadnjem Italija.

Zaposlenje vojnih poškodovancev.

Vlada je izdala okrožnico na vse industrijske in gospodarske zveze ter na delavske organizacije radi ureditve, kako bi se vojni invalidi spravili v pri-

le listek, smo zvedli, kdo da je. Začeli smo se bati Vas, gospa. Gospod pa nas je pomiril, da ste dobra kot angel iz nebes, da ste najboljša žena na svetu, da ljubite njega nad vse, in žalujete, ker nimate otrok. Rekel je, da mu boste vse odpustili in tudi dečka ljubili, kadar Vam ga bo prinesel domov!«

Starka je umolknila, Milica je strmela pred se. Tako je mislil Štefan o njej. Toliko velikodušnosti ji je prisodil! In ona? . . . Ali naj obsiplje umirajočo starko z očitki — ali naj zavrže zapuščenega otroka? — Ne! Radi Štefana ne!

»Ali je še prihajal, ko je bil deček rojen?« je vprašala.

»O potem šele prav. Da bi videli milostiva gospa, kako je ljubil fanta. Kar od njega ni mogel. In ko je deček shodil, se je podil ž njim po trati, da ju je bilo veselje videti. Še pred tremi tedni sta se valjala po dišečih kopicah, kot dva razposajena šolarja.«

Milica se je stresla. Vedela je, kako je ljubil Štefan vzhod pokošene tra-

dobitne službe. V to svrhu se je ustanovila uradna organizacija v obliki uradnih deželnih mest za posredovanje dela za vojne invalide in obenem se je ukrenilo, da se v vseh kraljevinah in deželah sestavijo kuratorji, ki bodo tesno zvezani z deželnimi mesti ter obstajali iz vseh interesiranih krogov. Da dobe vojni invalidi primerne posle, je treba sodelovanja vseh gospodarskih krogov. Vsled tega se vsi krogi prebivalstva nujno opozarjajo, da podpirajo državo v tem oziru ter pridržijo delavska mesta vojnimi poškodovancem, ki morejo opravljati dotično delo. V prvi vrsti je to mogoče storiti industriji, kjer se v obširnih in različnih obratih vojni poškodovanci najlažje porabijo.

Živilski oderuhi na Kranjskem.

Naš list je že večkrat opozarjal, naj se z vso silo nastopi proti tistim ljudem, ki nesramno navijajo cene in v naših časih tako polnijo svoje nikdar dovolj polne bisage.

Sodišča so tudi na Kranjskem nastopila in nastopajo ostro proti navijačcem cen. Naj jih občinstvo z vso silo podpira.

Čitali smo te dni sledeče poročilo, ki je gotovo poučno tudi našim bravcem:

Tako navijanje cen se pojavlja skoro na vseh poljih, in sicer pri producentih, kakor tudi v trgovini. Splošno pomanjkanje blaga pospešuje to navijanje. Pojavilo pa se je celo tudi pri blagu, ki ga je preobilo, tako na primer pri nas pri krompirju in pri sladkorju.

Kot splošno sredstvo, preprečiti oderuštvo, so že kmalu po izbruhu vojske smatrali določevanje maksimalnih cen. Toda glavna napaka pri tem je bila, da so se maksimalne cene navadno prepozno določile, ko sta se oderuštvo in špekulacija že preveč

ve. Sama je večkrat ž njim sedela v kopicah in ravno pred tremi tedni je bilo, ko je prišel v mraku domov in se vlegel k njej v seneno kopicico. »Milica, kako bi bilo lepo, ko bi tu okrog naju skakal živahen deček — kako bi bilo lepo!« je tedaj rekel. Spozabil se je bil prvič in povedal, kar mu je težilo dušo. Tedaj je začela Milica krčevito plakati. Ustrašil se je svoje nepremišljenosti. Vzel jo je v svoje naročje, poljuboval in tolašil jo je kot otroka. »Milica, hudo sem, ker sem te tako razžalil. Odpusti mi!« tako je šepetal in jo privijal k sebi.

Slutila je vedno, kaj mu greni življenje. Oni dan ji je povedal in še sedaj se ji je smilil, ko je že počival med mrtvimi. In ker se ji je smilil, mu je odpustila — vse. Ne samo odpustila, hvaležno je sklenila roke, ker jo ni pustil same. Dal ji je svoje dete in ž njim srečo materinstva. Svoje življenje je posvetila onemu, ki je sladko snival na postelji nepozabnega ranjkega — malmu Štefanu Barinskemu.

vzgnezdila ter raztegnila svoje polipske roke.

Poseglo je vmes zakonodajstvo. Izdale so se ostre odredbe proti dražilcem živil. In marsikaterega takega nečloveškega oderuha je seveda zadela zaslužena, morda celo prenizka kazen.

Posebno ostro se je postopalo proti onim osebam, ki so zadrževale in kopičile blago. § 8., št. 2 ces. naredbe, drž. zak. št. 194-1914, pravi: »Kdor razširja neresnična poročila ali uporablja kak drug pomoček, da bi povzročil draginjo neobhodno potrebnih rečij, zagreši pregrešek. Ravno tako tudi vsak, kdor pokupi neobhodno potrebne stvari ali utesnuje trgovino.«

Da je tudi pri nas na Kranjskem razcvetelo oderuštvo, je pač dobro znano. Vsaj se je po nekaterih krajih kar javno agitiralo za podraževanje najpotrebnejših živil. In nekateri producenti so zadržali toliko blaga, da se jim je končno prav pošteno pokvarilo. In tako vidimo, da v marsikaterem kraju, v marsikateri vasi gnijejo pod zemljo živila, s katerimi bi se nasitilo mnogo lačnih želodcev.

Ljubljansko deželno sodišče je v tem oziru spoznalo in tudi kolikor je bilo v njegovi moči, izvršilo svojo nalogo. Kaznovalo je po prej omenjenih določbah celo vrsto producentov, prekupovalcev in trgovcev in jim naložilo zelo stroge zaporne in denarne kazni.

Radi prekupovanja krompirja je bilo doslej kaznovanih osem večjih prekupcev. Deželno sodišče jim je naložilo kazen od enega tedna do 14 dni zopora in razen tega še denarno globo od 200 do 500 kron. Vse te razsodbe še niso pravokrapne, ker se je državno pravdnitvo pritožilo zaradi nizke kazni, obdolženci pa so vložili ničnostne pritožbe. V dveh milejših slučajih je pa kazen treh dni zopora, in sicer Neži V. iz Voklega in pa prekupcu Antonu T. iz Voglja vsled vzklica državnega pravdnitva višalo višje deželno sodišče na 14 dni, oziroma na tri tedne ostrega, s postom poostrelega apora.

Zaradi prekupovanja živine sta bila kaznovana dva gorenjska živinska trgovca. Izvrševala sta to obrt v še precej ponižni meri in jima je sodišče prisodilo le po tri dni apora in pa enemu, Matevžu D. i Zaprevolj pri Kranju, 300 kron, drugemu, Janezu P. iz Spodnje Besnice 250 kron globe.

Mesarjev je bilo doslej primeroma še malo kaznovanih — kakih pet.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Jože Gostinčar**.
Tisk Katoliške Tiskarne.

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljivo in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potanju nog, škatlica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
„Sladin“ za otroke, škatla 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljivo sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrstni pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krono 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavic, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratnikov, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

A. & E. SKABERNE, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volнено blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovjših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prtiličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.